

UVOD

I na početku 21. vijeka crijevne zarazne bolesti predstavljaju globalni problem koji je u nerazvijenim zemljama teško rješiv. U ovim zemljama crijevne infekcije su i dalje glavni uzrok visokog morbiditeta i letaliteta stanovništva, naročito male djece. Prema procjenama stručnjaka SZO u nerazvijenom svijetu samo od dijarealnih infekcija oboljeva jedna milijarda ljudi, od kojih umire između 2 i 5 miliona djece mlađe od pet godina. (Druge procjene su još teže)

Epidemiološka ispitivanja dijarealnih oboljenja u nekim zemljama Afrike i Latinske Amerike pokazuju da zvanične podatke treba množiti najmanje sto puta da bi se dobila prava slika stope incidence ovih oboljenja.

Crijevne zarazne bolesti nisu problem samo nerazvijenog svijeta jer se, na primjer, u najrazvijenijoj zemlji svijeta – SAD procjenjuje da godišnje ima 70-275 miliona slučajeva oboljenja. Ukupni troškovi saniranja svih posljedica dijarealnog sindroma u SAD iznose 10 milijardi dolara godišnje. U borbi sa ovim bolestima najefikasnija mjera ostaje sanitacija spoljne sredine, a perspektiva profilakse je u enteralnim vakcinama koje će omogućiti trajniju zaštitu.

Crijevne zarazne bolesti su bolesti kod kojih uzročnici ili njihovi produkti ulaze kroz usta, razmnožavaju se u crijevu i najčešće se izlučuju stolicom.

Zajednička karakteristika te grupe bolesti je fekalno – oralno prenošenje uzročnika. Osjetljivost čovjeka prema crijevnim zarazama je veoma visoka. Rasprostranjene su svuda po svijetu sa najvišim morbiditetom u nerazvijenim i zemljama u razvoju.

Imaju izražen sezonski karakter ljeta – jesen, takođe imaju i veliki epidemiološki značaj u kulturno higijenski zaostalim krajevima u kojima nije riješeno pitanje higijenske dispozicije fekalnih materija, ni snabdjevanje dovoljnim količinama higijenski ispravne vode. U takvim krajevima crijevne zaraze imaju endemno-epidemijski karakter, tj. prisutne su stalno (odomaćene!), a povremeno se javljaju u većim ili manjim epidemijama. Rezultati istraživanja pokazuju, da u tim krajevima crijevne zaraze zauzimaju značajno mjesto u morbiditetu stanovništva, a glavni su uzrok mortaliteta dojenčadi.

Crijevne infekcije jedan su od glavnih javno zdravstvenih problema širom svijeta